

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120011402
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3120011402.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a členov senátu JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti odsúdenému Z. V., nar. XX.XX.XXXX v K. G., trvale bydliskom N. XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13.04.2021 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 03.02.2021, sp. zn. 1Pp/243/2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie sa **z r u š u j e**.

Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného Z. V. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Odsúdený Z. V. vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T/105/2016 zo dňa 18.10.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/116/2016 zo dňa 24.01.2017 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., na ktorého výkon nastúpil 26.01.2017 a ktorý má predpokladane vykonať (so započítaním väzby od 03.11.2016 do 26.01.2017) dňa 03.11.2022.

Lehota na podanie návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od 03.11.2020.

Dňa 04.11.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného Z. V. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.02.2021 po vypočutí odsúdeného uznesením sp. zn. 1Pp/243/2020 rozhodol tak, že podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. odsúdeného Z. V. podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T 105/2016 zo dňa 18.10.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To 116/2016 zo dňa 24.01.2017. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. mu súd určil skúšobnú dobu vo výmere 30 (tridsať) mesiacov, súčasne nariadil probačný dohľad nad odsúdeným 30 (tridsať) mesiacov, s odkazom na § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. ustanovil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe. Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť prokurátor, pričom v jej písomnom odôvodnení uviedol, že podľa jeho názoru odsúdený nespĺňa všetky zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie a to z dôvodu absencie materiálnej podmienky. Poukázal na hodnotenie odsúdeného z výkonu trestu, z ktorého okrem iného vyplýva, že odsúdený iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok k prepusteniu a jeho podmiennečné prepustenie na slobodu sa neodporúča. Uviedol, že zo zmyslu inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že podmiennečné prepustenie nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie vo výkone trestu bez ohľadu na

účel trestu. Tieto skutočnosti odôvodňujú podmienené prepustenie len vtedy, keď so zreteľom na ne, ale aj so zreteľom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnená nádej, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je tu pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Podľa názoru prokurátora sa okresný súd nevysporiadal náležite so skutočnosťou, že odsúdený bol v minulosti odsúdený 2-krát a teda výchovné pôsobenie predchádzajúcich trestov nepochybne nebolo dosiahnuté. Nevysporiadanie sa s recidívou odsúdeného vyvstáva do popredia aj vzhľadom na len čiastočné preukazovanie splnenia podmienok na podmienené prepustenie, konštatované v hodnotení riaditeľa ústavu, ako aj konštatovanie vysokého rizika recidívy. S poukazom na uvedené skutočnosti, samotné správanie sa odsúdeného v poslednej dobe výkonu trestu, ktoré nevykazuje rozpory s ústavným poriadkom, nemôže tvoriť bez ďalšieho podklad k tomu, aby mohol súd dospieť k rozumnému a dôvodnému presvedčeniu, že odsúdený preukázal skutočné polepšenie a zároveň u neho odpadlo riziko ďalšej recidívy. Poukázal najmä na represívnu zložku trestu, keďže u odsúdeného došlo k opakovanému páchaníu trestnej činnosti napriek predchádzajúcim odsúdeniam. Zo skutočnosti, že odsúdený sa opakovane dopustil úmyselnej trestnej činnosti, logicky vyplýva, že ani predchádzajúce tresty odsúdeného neodradili od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou. Poukázal na skutočnosť, že najmä závery riaditeľa ÚVTOS, ktorý neodporúča podmienené prepustenie, by mali byť zohľadnené primárne, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. Záverom uviedol, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky na podmienené prepustenie. Preto navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a uložil prvostupňovému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Okresný súd nepostupoval totiž vecne správne, keď napadnutým uznesením podmienené prepustil odsúdeného Z. V. z výkonu trestu odňatia slobody, hoci na taký postup neboli splnené zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. podmieňuje podmienené prepustenie splnením troch podmienok - vykonaním príslušnej časti uloženého trestu, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a očakávaním, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. Podľa § 66 ods.2 Tr. zák. súd pri rozhodovaní prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Samotný výkon príslušnej časti postupne uložených trestov odňatia slobody ani s prípadným pozitívnym hodnotením správania odsúdeného a plnenia jeho povinností vo výkone trestu, nepostačuje ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jeho podmienené prepustenie. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'ovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu.

Okresný súd sa v posudzovanom prípade týmito hľadiskami dôsledne neriadil, neprihliadol na všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre podmienené prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale súčasne možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a dospel preto k nesprávnemu záveru.

Z hodnotenia odsúdeného Z. V., na ktoré podrobne poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd, vyplýva okrem iného, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby bolo na požadovanej úrovni. Počas výkonu trestu v ÚVTOS Žilina a ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou negatívne prejavy neboli zaznamenané, príkazy a nariadenia príslušníkov plnil, v osobných veciach si udržiaval primeraný poriadok, podľa potreby sa zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu a činností súvisiacich s prevádzkou ústavu. Po premiestnení do ÚVTOS Dubnica nad Váhom adaptácia

na podmienky výkonu trestu v ústave prebehla bez problémov. Správanie a vystupovanie odsúdeného voči osobám, s ktorými prichádza do styku, je na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia rešpektuje, zásady kolektívnej a individuálnej hygieny má osvojené, tiež rešpektuje interné predpisy. Voľný čas trávi sledovaním televízie, počúvaním rozhlasu, hraním spoločenských hier, čítaním dostupnej literatúry a tlače, s pravidelným využitím fondu ústavnej knižnice. Do aktivít kultúrno - osvetovej činnosti sa zapája v rámci ubytovne aj celoustavne. So zreteľom na zdravotný stav a možnosti sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, ktoré sú zamerané na udržanie čistoty a poriadku v izbe a ubytovni. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava predovšetkým formou korešpondencie a návštev s matkou, bratom, sestrou, bratrancami a švagrovcami. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený, ani disciplinárne potrestaný. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený v podmienkach výkonu trestu a pod dohľadom je schopný plniť stanovené povinnosti a svojím správaním preukázať snahu po náprave a polepšení a zároveň toto správanie podriadiť účelu podmiennečného prepustenia. Súčasne však nemožno prehliadnúť i z hodnotenia vyplývajúci záver, že odsúdený stanovený program zaobchádzania plní len čiastočne, najmä z dôvodu nekritického postoja k spáchanej trestnej činnosti, bagatelizovania nadmernej konzumácie alkoholických nápojov, čo vyplýva z jeho opakovaných vyjadrení zaznamenaných v pedagogickej dokumentácii vo forme záznamov z pohovorov a tiež z dôvodu pasívneho postoja vo vzťahu k deťom. Jeho resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania je stredné, pričom za rizikové faktory možno považovať najmä dlhy, závislosť na alkohole, závažnosť spáchanej trestnej činnosti, voči ktorej je nekritický. Syndróm závislosti od alkoholu je potvrdený v znaleckom posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria z 18.06.2016. Súčasne je potrebné poukázať na to, že podstatne odlišný a pritom negatívny charakter má predovšetkým správanie a konanie odsúdeného na slobode. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že bol už 2-krát opakovane odsúdený za trestné činy smerujúce proti slobode a ľudskej dôstojnosti (i keď v trestnej veci Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T/126/2006 sa na páchatela hľadí akoby nebol odsúdený).

Krajský súd poukazuje tiež na skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T/105/2016 zo dňa 18.10.2016 bolo odsúdenému v zmysle § 73 ods. 1 písm. d) Tr. zák., § 74 ods. 1 Tr. zák. uložené ochranné ústavné protialkoholické liečenie, ktoré síce neskôr bolo uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T/105/2016 zo dňa 31.08.2020 zmenené na ochrannú protialkoholickú liečbu ambulantnou formou, avšak do dnešného dňa odsúdený neabsolvoval žiadnu liečbu, ktorá sa vzhľadom na konštatovanie syndrómu závislosti od alkoholu v znaleckom posudku javí ako viac než potrebná. Samotné konštatovanie odsúdeného zaznamenané v odôvodnení uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T/105/2016 zo dňa 31.08.2020, že si uvedomil škodlivosť požívania alkoholu na jeho správanie a jeho odhodlanie po prepustení na slobodu abstinovať, krajský súd nepovažuje za dostatočnú záruku vylúčenia opätovného páchania trestnej činnosti pod vplyvom alkoholu a pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného. Krajský súd tiež upriamuje pozornosť na skutočnosť, že ako vyplýva z hodnotenia odsúdeného z ÚVTOS, do dnešného dňa nedošlo k snahe odsúdeného revitalizovať vzťahy so svojimi deťmi. Závažnosť spáchaného trestného činu a všetky vyššie uvádzané okolnosti charakterizujúce odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestných činov tvoria u neho také skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jeho recidívy a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdeného, aj napriek relatívne pozitívnemu hodnoteniu z výkonu trestu, nemožno dôvodne predpokladať, že povedie na slobode riadny život.

Krajský súd dodáva, že sa so závermi hodnotenia odsúdeného z ÚVTOS, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť, plne stotožnil. Pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečnom prepustení, súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade krajský súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Krajský súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Na základe uvedených dôvodov, preto krajský súd na podklade dôvodne podanej sťažnosti prokurátora napadnuté uznesenie zrušil podľa § 194 ods. 1 písm. a) <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%2523194'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Tr. por. a nakoľko nebol dôvod na vrátenie veci súdu prvého stupňa, sám rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%252366'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ods. <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%252366'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Tr. zák. návrh odsúdeného Z. V. o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol, pretože tak mal pri správnom postupe urobiť už okresný súd.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.